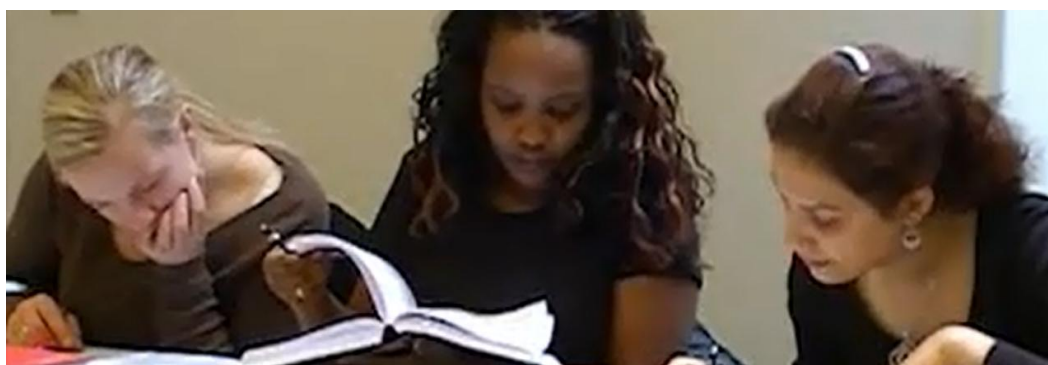

Center for Arbejdsmarked og Integration, Slagelse Kommune

Tilsynsrapport Slagelse Sprogcenter

Indhold

Tilsyn.....	3
1.Fysiske rammer og beliggenhed.....	4
2.Fleksibelt, relevant og kvalificeret undervisningstilbud.....	4
Undervisningstilbud tilpasset den enkelte kursists forudsætninger og behov.....	4
Omfang i tilbud.....	5
Arbejdsmarkedsrettet Danskundervisning.....	5
Målgrupper med særlige behov og samspil med virksomheder.....	5
Konkrete eksempler på fleksibilitet i undervisningstilbuddet.....	6
Løbende evaluering af undervisningen og dens resultater.....	6
Modulplaner.....	6
Gennemførselsvejledning.....	7
Undervisningsmiljøvurdering.....	7
Prøveresultater.....	7
3.Kompetenceudvikling af lærere.....	8
Undervisernes uddannelse.....	8
Kompetenceudvikling.....	8
Konkrete eksempler på individuel efteruddannelse 2012-2014.....	8
Udvikling af det voksenpædagogiske læringsmiljø.....	9
Kommunikation med kursister.....	9
4.Administrativt og økonomisk tilsyn.....	10
Digitalisering.....	10

Tilsyn

Tilsynsrapporten er udarbejdet for "Center for Arbejdsmarked og Integration" af tosprogskonsulent Joan Thomsen, "Center for skole".

Da Slagelse Sprogcenter er en decentral, selvstændig kommunal virksomhed, føres hovedparten af tilsynet gennem kommunens generelle procedurer for tilsyn med kommunens virksomhed.

Tilsynsforpligtelsen ift. sprogcentret omfatter opgaver af administrativ, økonomisk og pædagogisk karakter og følger den til enhver tid gældende "*Vejledning om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.*". Tilsynet er ført af de relevante fagpersoner inden for Slagelse kommunes "Center for Arbejdsmarked og Integration", "Center for skole" samt personale- og økonomicentre.

Tilsyn og samarbejde er sket gennem følgende aktiviteter:

- Månedlige dialogmøder med arbejdsmarkedschefen, afholdt på henholdsvis jobcenter og sprogcenter.
- Månedlige møder med kommunens integrationskoordinator, afholdt på jobcenter og sprogcenter.
- Forstanders deltagelse i månedlige møder i jobcentrets chefgruppe.
- Kvartalsvise møder mellem forstander, økonomimedarbejder og økonomicentrets virksomhedskonsulent.
- Ad-hoc deltagelse i "Center for skole"s ledermøder efter relevans.
- Ad-hoc møder med arbejdsmarkedschef og uddannelsesdirektør efter behov.
- Deltagelse i politisk fagudvalgsmøde min. 1 gang årligt med fremlæggelse af udvikling og status.
- Fast medlemskab og møder i kommunens sektorMED-udvalg for sprogcentrets arbejdsmiljørepræsentant, lærerTR og forstander.
- Møder mellem tosprogskonsulent og sprogcentrets forstander.

Tilsyn og samarbejde er sket gennem følgende rapporteringer og aftaler:

- Udarbejdelse og vedligeholdelse af hjemmeside under kommunalt tilsyn.
- Skriftlig månedsstatus til arbejdsmarkedschefen, herunder orienteringer til politisk fagudvalg.
- Månedlig indberetning til økonomicenter af økonomisk ledelsestilsyn og fokuspunkter.
- Halvårlig skriftlig rapport til politisk fagudvalg om udvikling og status for sprogcentret.
- Indberetning til og løbende tæt kontakt med personaleafdelingens ansvarlige virksomhedsteam.
- Kommunale budget- og regnskabsprocedurer, herunder indberetning af halvårs- og årsregnskaber.
- Årlig fremlæggelse af grundlag for lokal fastsættelse af modultakster til politisk vedtagelse.
- To-årig "virksomhedsaftale" på grundlag af politisk vedtaget "udviklingsaftale" for Integrations- og beskæftigelsesområdet.
- Lokale arbejdstids- og lønaftaler under personaleafdelingens tilsyn.

Tilsynsrapportens data bygger på følgende registreringer:

- Skriftlige procedurer, aftaler, vejledninger m.m. på sprogcentrets intranet.
- Registrering af tilbud, timetal, prøveresultater, undervisere m.m. i administrationssystemet "Ludus".
- Kvartalsvise aktivitetsindberetninger til Ankestyrelsen med kopi til kommunalt ansvarligt center.
- Kursusregnskab.
- Årlig fysisk og psykisk/trivsels APV med opfølgning i sektorMED.
- Undervisningsmiljøvurdering for kursister hvert tredje år med offentliggørelse og opfølgning.

1. Fysiske rammer og beliggenhed

Sprogcentret ligger på Sct. Peders Gade 18, 10 minutters gang fra Slagelse station. Dette gør det let at komme til og fra centret for kursister og lærere.

Sprogcentret har til huse på en tidligere folkeskole, en ældre bygning med undervisning fordelt på 3 etager med 21 store og lyse undervisningslokaler, gode kontorfaciliteter og personale- rum, 3 separate vejlederkontorer med samtalefaciliteter, bibliotek med fastansat bibliotekar samt et ældre skolekøkken. Samtlige lokaler har trådløs internetforbindelse, og alle undervisningslokaler har interaktive tavler. Ratio for bærbare kursistpc'er er 1 pc: 2,5 kursist.

Alle undervisnings-, kontor- og opholdsområder er nyistandsatte og med nyindkøbt, tidssvarende inventar. Alle kursiststole er indstillelige kontorstole, og der er særligt indstillelige stole samt hæve-/sænkeborde til kursister med fysiske problemer.

Sprogcentret har handicapadgang til stueplan, hvor alle nødvendige faciliteter er tilgængelige.

Centret låner lokaler ud til en frivilliggruppe, som har daglig åbningstid i deres kontor, - og som til hverdag driver en lille café til gavn for kursisterne.

Slagelse Sprogcenter deler bygningen med Slagelse Musikskole og Slagelse Garden, hvilket giver en række udfordringer i hverdagen i form af støj, men problemet søges løst bedst muligt, og der arbejdes på en mere hensigtsmæssig fordeling af lokalerne.

2. Fleksibelt, relevant og kvalificeret undervisningstilbud

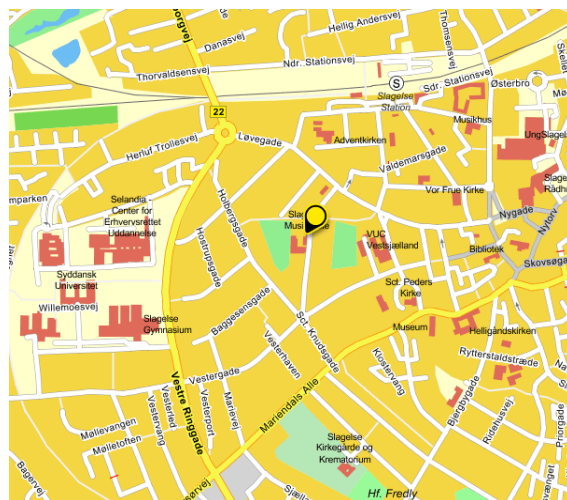
Undervisningen på Slagelse Sprogcenter er opbygget efter integrationsministeriets Danskuddannelser 1, 2 og 3 (DU) samt fra 1.1.2014 tilbud om "Arbejdsmarkedsrettet Danskundervisning" (AD).

Undervisningstilbud tilpasset den enkelte kursists forudsætninger og behov

Alle voksne udlændinge, der flytter til Slagelse kommune, får fra jobcentret en indkaldelse til en samtale eller et brev, hvori de tilbydes gratis danskundervisning efter gældende regler samt bliver inviteret til visitation på sprogcentret. Borgerne visiteres efter ministeriets visitationsmateriale og indplaceres på enten AD-forløb eller relevant Danskuddannelse og modul ud af de 18 forskellige niveauer, som Slagelse Sprogcenter tilbyder, samt på dag-, aften- eller lørdagshold efter behov.

Sprogcentret har løbende optag med undervisningsstart to gange om måneden, den første undervisningsdag efter d. 1. og d. 15. i måneden. Sprogcentret har opstillet en meget overskuelig oversigt over vejledende læringstid for hvert modul, der gør det tydeligt, hvor lang tid det maksimalt må tage, før en kursist skal tilmeldes modultest.

Modultestningen på Slagelse Sprogcenter foretages af en lærer fra et fast testteam, så ingen undervisere tester sine egne kursister. Kursisten kan dumpe én gang, men dumper han/hun igen, aftales der en særskilt plan for kursistens videre forløb.

Omfang i tilbud

Standardtilbud for AD/DU-holdundervisning på Slagelse Sprogcenter (min. 6 - max. 22 kursister/hold)

- **Daghold**
3-4 dage i tidsrummet 8.15-15.00 (12-15 lærerstøttede lektioner om ugen)
- **Aftenhold**
To aftener kl. 17.00-19.45 (6 lærerstøttede lektioner om ugen)
- **Lørdagshold**
Alle lørdage kl. 9.00-13.45 (5 lærerstøttede lektioner om ugen)

Sprogcentret har i hele tilsynsperioden afviklet modulopdelte DU-undervisning hver lørdag på 3-5 hold. Alle uddannelser og moduler tilbydes også som aftenundervisning.

Arbejdsmarkedsrettet Danskundervisning

Det har endnu ikke været muligt at oprette branche- eller virksomhedsrettede hold, så undervisningen tilrettelægges efter ministeriets model 5, hvor kursister på henholdsvis AD og DU undervises på samme hold efter de vejledninger, der gælder for hvert af tilbuddene.

Fordelingen af kursister på tilbuddene ser pr. 15. oktober 2014 således ud:

Målgrupper med særlige behov og samspil med virksomheder

I tilsynsperioden 2012-2014 er der bl.a. gennemført følgende undervisning:

- **E-sprogcenter**
Modultilrettelagt Danskuddannelse 2 eller 3 som 100 % fjernundervisning
- **Blended learning**
Modultilrettelagt Danskuddannelse 2 eller 3 med 50 % fremmøde og 50 % fjernundervisning
- **Eneundervisning, fx særligt tilrettelagt DU, brancherettet eller "specialundervisning"**
Indhold, tid og sted efter kursistens behov, det har været /er gældende for læger, slagteriarbejdere, kursister med traumer eller manglende læringsstrategier
- **Læse/skrive værksted**
Supplerende tilbud til kursister med ordblindelignende vanskeligheder. Underviser var fra den lokale voksenspecialskole.

- **Mobillæsning**
Et 2-årigt EU-projekt i samarbejde med virksomheder, fagforbund og Jobcenter om anvendelse af mobiltelefon som hjælpemiddel for læsesvage kursister på DU1.
- **Ungehold**
Undervisning i dansk, matematik, engelsk og samfundsfag, som forbereder unge kursister til at fortsætte på en ungdomsuddannelse.
- **Virksomhedsforlagt danskundervisning**
Særligt tilrettelagt undervisning for fx Kvickly-medarbejdere
- **Praktik**
Bringer praktikophold i stand og understøtter kursister i praktikperioden sideløbende med danskundervisningen
- **Forberedende voksenundervisning (FVU) i læsning og matematik**
FVU undervisning og prøver til borgere, der gerne vil blive bedre til grundlæggende færdigheder

Konkrete eksempler på fleksibilitet i undervisningstilbuddet

- Virksomhedsforlagt DU for forskningsmedarbejdere på Flakkebjerg Forskningscenter (Aarhus Universitet)
- Forlagt DU for udenlandske studerende ved SDUs campus i Slagelse
- Forløb på kommunens 10. klasse center – XClass. Undervisningen blev tilbudt i opstarten til 10. klasse for elever med anden etnisk baggrund, som ønskede at gå videre til en gymnasial uddannelse.
- Supplerende kursus for kommunens § 11 sprogpædagoger. Nogle sprogpædagoger har selv anden etnisk baggrund og havde brug for et brancherettet kursus i skriftlig dansk for at kunne leve op til de arbejdsmæssige krav om afrapportering m.v.
- På slutniveauerne på *Dansk 2* og *Dansk 3* er timerne skemalagt, så kursisterne ud over de 12-15 lektioners danskundervisning har mulighed for at følge 6 lektioners læse- og skrivetræning på FVU.

Løbende evaluering af undervisningen og dens resultater

Som det fremgår af oversigten på side 3 over aktiviteter og rapporteringer i tilsyn og samarbejde, sker der en løbende ekstern formidling til de henvisende og ansvarlige instanser om undervisningen og dens resultater. Internt fører sprogcentrets pædagogiske leder løbende pædagogisk tilsyn bl.a. gennem overværelse og pædagogisk sparring ift. den enkelte lærers undervisning - minimum 1 gang årligt hos hver lærer.

Modultest og opfølgning på disse er selvsagt en løbende evaluering på team-/lærer-/kursistniveau, mens statistikker for gennemførelsetid og beståelse af modultest følges tæt op af ledelsen. Øvrige redskaber i den løbende evaluering er desuden:

Modulplaner

En del af lærernes samarbejde om undervisning og læringsmiljø foregår i undervisningsteam. Disse team har bl.a. udarbejdet lokale "Modulplaner", som giver en nemt tilgængelig beskrivelse af mål, indhold, arbejdsformer m.m. for det enkelte modul på hver Danskuddannelse. Den relevante modulplan udleveres til hver kursist ved start på et nyt modul.

Gennemførselsvejledning

Slagelse Sprogcenter prioriterer fortsat et kvalificeret tilbud om gennemførselsvejledning til kursisterne. Centret har tre lærere med en supplerende vejlederuddannelse, som varetager visitation af nye kursister, løbende gennemførselsvejledning og igangsættelse af handleplaner for kursister, der ikke består modultesten anden gang. En af vejlederne er derudover uddannet til og fungerer som FVU- og specialundervisningsvejleder samt PAS-konsulent og har et tæt samarbejde med bl.a. kommunens voksenspecialskole.

Undervisningsmiljøvurdering

Den seneste vurdering er gennemført som repræsentative fokusgruppeinterview med kursister i efteråret 2012 og er tilgængelig på sprogcentrets hjemmeside. Den er fulgt op med bl.a. pædagogiske lærermøder og ændring i relevante procedurer og aftaler. Udsagnene om selve undervisningen så således ud:

- For meget brug af undervisningstid på at arbejde med computer og aviser i undervisningen er ikke hensigtsmæssigt – f.eks., hvis aviserne ikke passer til kursisternes niveau
- For meget Cooperative Learning/visse CL-øvelser virker barnlige på kursisterne – klippe/ klistre og små sedler
- Undervisningsmaterialerne er gode
- Romanerne er for kedelige – meget for kvinder – flere cd'er ønskes
- De fleste vil gerne have hjemmearbejde
- Flere moduler på samme hold opleves som et problem på f.eks. ungeholdet – mere fokus på differentiering. Kan også være en fordel, især mht. det sociale
- Flere positive historier – f.eks. fra tidligere kursister ønskes
- Variation i undervisningen motiverer
- Visse temaer bliver meget lange – f.eks. "bolig" i en måned!
- Det kan være meget svært at navigere på nettet og løse internetrelaterede opgaver for DU2 (DU1?)
- Et studiecenter ønskes – f.eks. alternativ til aflysninger

Prøveresultater

Den seneste landsdækkende statistik for prøveresultater er netop udgivet i Ankestyrelsen årsrapport for 2013 om "Aktiviteten hos udbydere af danskuddannelse for voksne udlændinge m.fl. i 2013". En sammenstilling af disse med Slagelse Sprogcenters resultater ser således ud:

Afgangsprøver	2013	Hele landet (7.067)	Slagelse Sprogcenter (88)
Prøve i Dansk 1	Beståelsesprocent	94,8	96,5
	Karaktergennemsnit	6,4	6,7
Prøve i Dansk 2	Beståelsesprocent	97,4	100
	Karaktergennemsnit	6,9	7,3
Prøve i Dansk 3	Beståelsesprocent	94,6	90,9*
	Karaktergennemsnit	6,7	5,8*
Gennemsnit totalt	Beståelsesprocent	96,0	97,7
	Karaktergennemsnit	6,8	6,9

* 1 af 11 kursister dumpet

3.Kompetenceudvikling af lærere

Undervisernes uddannelse

Undervisere på Slagelse Sprogcenters DU/AD-tilbud har i hele tilsynsperioden opfyldt bekendtgørelsens krav til lærerkvalifikationer. Aktuelt ser kvalifikationerne således ud, hvor 3 lærere først er begyndt som undervisere på DU/AD i efteråret 2014.

Ansættelsesforhold	Antal	Godkendt før 1998/8	I gang / afsluttet DSA/DAV	Tilmeldt DAV 1.1.15
Fastansatte lærere	25	12	10	3
Tilkaldevikarer	5	3	2	
Andre lærere	0			
Total	30	15	12	3

Vejlederne har eller er tilmeldt godkendt uddannelse og har desuden vejlederuddannelser. De deltager alle tre i vejledernetværk og netværk med andre faggrupper, fx specialundervisere samt partnerskabsnetværk med jobcenter og lokale virksomheder.

Bibliotekaren er uddannet bibliotekar og ikke en lærer med særlig funktion.

Ledelsen Forstander har godkendt uddannelse før 1998/8 samt lederuddannelse på masterniveau. Pædagogisk leder/souschef har ¾ DAV-uddannelse og afslutter lederuddannelse på diplomniveau i januar 2015.

Kompetenceudvikling

Sprogcentrets ansatte deltager løbende i efteruddannelse og intern/ekstern kompetenceudvikling i form af formel uddannelse, kurser, seminarer, netværksdeltagelse, pædagogiske dage, interne workshops og møder. Alle sprogcentrets modultestere, eksaminatorer, censorer og 2 beskikkede censorer har deltaget i de informationsmøder, seminarer og kurser, som ministeriet afholder specifikt for disse målgrupper.

Hvert år i tilsynsperioden er der afholdt 4-5 interne efteruddannelsesdage for hele lærergruppen, heraf de 2 som fagligt internat. Derudover er der for de 25 fastansatte lærere forbrugt flg. antal timer på løbende individuel efteruddannelse:

2012	2013	2014
588 timer (11 mdr.)	425 timer (10 mdr.)	401 timer (9 mdr.)
53,5 t/mdr.	42,5 t/mdr.	44,6 t/mdr.

Konkrete eksempler på individuel efteruddannelse 2012-2014

- **IT:** Sprog, ordforråd og it, Praktisk anvendelse af interaktive tavler i undervisningen (it-legestue), I-pads i undervisningen, Digitale medier og sprog
- **Sprog og læsning:** Mundtlighed og serious games, Litteracitet og DSA, Hvordan knække læseko-den, Litteracitet og praksisfornyelse, Lad billederne tale
- **Kursister med særlige behov:** DU 1 temadag for 17 sprogcentre, Undervisning af traumatiserede, Ordblindeundervisning, Nordisk alfabetiseringskonference, Læringsstile for voksne
- **Pædagogik og didaktik:** Lærerkonference om DSA, Genrepædagogik, Museet som alternativt læringsrum, Modultest, Kollegial observation og sparring

Udvikling af det voksenpædagogiske læringsmiljø

Ud over ovennævnte fælles og individuelle kompetenceudvikling af lærere, arbejder sprogcentrets lærere og ledelse både konkret og overordnet på en fortsat udvikling af et attraktivt og moderne læringsmiljø for voksne.

Sprogcentrets ledelse har taget initiativ til oprettelse af henholdsvis den landsdækkende brancheforening "De danske sprogcentre", hvis formål er at arbejde for/sikre en høj kvalitet på landets sprogcentre, samt et landsdækkende netværk for de kommunale sprogcentre. Formålet med dette netværk er udvikling af sprogcentrenes drift og læringstilbud gennem videndeling, fælles uddannelses tilbud samt fælles udviklingsprojekter, som Slagelse Sprogcenters tilbud og læringsmiljø allerede har nydt godt af. Flere af sprogcentrets lærere har de seneste år udgivet lærematerialer til sprogcenterundervisning på anerkendte forlag, og flere af sprogcentrets medarbejdere deltager som resursepersoner i ministerielle arbejdsgrupper og opgavekommission.

I årene 2012-14 har en del af sprogcentrets lærere og kursister deltaget i 2 internationale og 1 nationalt EU-projekt med forskellige fokusområder inden for voksenlæring i DSA (lytteforståelse, læsevanskeligheder samt litteraturlæsning) i et udviklende samarbejde med andre voksenuddannelsesinstitutioner.

De fysiske rammer og den teknologiske standard på Slagelse Sprogcenter forbedres løbende og er helt opdaterede, hvilket giver plads og mulighed for mange forskellige arbejdsformer, pædagogiske metoder og læring i et miljø for voksne kursister. Sprogcentrets gangudstyknings er fx reproduktioner af nyere danske kunstnere med tilhørende infotavler om kunstnerne. Kursisterne kan uanset undervisningstidspunkt låne de nyeste lærematerialer eller litteratur fra sprogcentret veludstyrede bibliotek, og de kan ligeledes hjemlåne en bærbar pc til undervisningsbrug og digital træning.

Kommunikation med kursister

Der er ikke længere noget kursistråd på Slagelse Sprogcenter, da det har vist sig at være umuligt at finde interesserede deltagere, fordi mange er selvforsørgende og travle mennesker.

Såvel lærere som administration kommunikerer med kursisterne via sms-tjenesten i administrationssystemet "Ludus-web" og efter aftale pr. mail eller direkte sms. Desuden anvender lærerne den elektroniske platform "It's learning" til elektronisk kommunikation og dialog med kursisterne på hold med "blended learning" eller fjernundervisning.

Sprogcentrets uddannelsesvejledere er tilgængelige for kursister i dagtimerne og efter aftale også aften og lørdag. Ligeledes kan sprogcenteret henvise kursister til "Frivilliggruppen", som tidligere omtalt er i huset og som assisterer med fx lektiehjælp, hjælp ift. myndighedskontakt samt kontakt til foreninger/klubber.

4. Administrativt og økonomisk tilsyn

Idet Slagelse Sprogcenter er en kommunal virksomhed, er sprogcentrets procedurer underlagt Slagelse kommunes kvalitetssikring på disse områder, som det fremgår af oversigten på side 3. Det administrative og økonomiske tilsyn føres via løbende processer med økonomicentret, HR-center for løn og personale samt IT-afdelingen. Forstanderen udarbejder budget og regnskab samt fører og indberetter økonomisk ledelsestilsyn efter Slagelse Kommunes kasse- og regnskabsregulativ og deltager i øvrigt i Arbejdsmarkedscentrets samarbejde i chefforum.

Via regelmæssige møder og tæt sparring/samarbejde med arbejdsmarkeds-/jobcenterchef og integrationskoordinator arbejder sprogcentret på at optimere udnyttelsen af de offentlige økonomiske resurser. Dette sker bl.a. ved gennem effektivisering af fælles arbejdsgange og kommunikation, som sikrer, at der aldrig betales for ydelser eller undervisningsforløb, der ikke er leveret. Således modregner Slagelse Sprogcenter hvert år et evt. overskud på Danskuddannelserne i opkrævningen af modultakster og sikrer dermed, at henvissende kommuner ikke betaler overpris eller hjemtager uretmæssig statsrefusion.

Digitalisering

Sprogcentret anvender kursistadministrationssystemet "Ludus" og "Ludus-web" til netbaseret registrering af fremmøde for kursister og arbejdstid for lærere. Alle henvissende myndigheder, der ønsker det, har fået læseadgang og kan dermed fra dag til dag følge omfang, placering og fremmøde for den enkelte kursists undervisning på sprogcentret. Desuden udvikler sprogcentret til stadighed udnyttelsen af "Ludus" til statistik og dataopsamling. Endvidere anvendes KMD-EDH til administrativ digital arkivering og som grundlæggende system ved overgangen til digital post pr. 1. november 2014.

Som intranet anvender Slagelse Sprogcenter "Skolekom" med et udviklet system af underkonferencer.

